

Eiropas Parlamenta deputātu Rīcības kodekss finansiālo interešu un interešu konfliktu jomā

1. pants

Pamatprincipi

Veicot savus pienākumus, Eiropas Parlamenta deputāti:

- a) ņem vērā turpmāk minētos vispārējos rīcības principus un rīkojas saskaņā ar tiem, proti, neitralitāte, integritāte, atklātība, rūpība, godīgums, atbildība un Parlamenta reputācijas ievērošana;
- b) rīkojas tikai atbilstoši vispārējām interesēm un nepanāk vai necenšas panākt nekādu tiešu vai netiešu finansiālu labumu vai jebkādu citu atlīdzību

2. pants

Galvenie deputātu pienākumi

Īstenojot savas pilnvaras, Eiropas Parlamenta deputāti:

- a) neslēdz nekādas vienošanās, kuru rezultātā viņi rīkotos vai balsotu kādas trešās fiziskās vai juridiskās personas interesēs un kuras varētu apdraudēt viņu neatkarību balsojot, kas noteikta 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 6. pantā un Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma 2. pantā;
- b) neprasa, nepiekrīt saņemt un nesaņem nekādu tiešu vai netiešu finansiālu labumu vai jebkādu citu atlīdzību apmaiņā pret ietekmēšanu vai balsojumu par tiesību aktiem, rezolūciju priekšlikumiem, rakstiskajām deklarācijām vai Parlamenta vai kādas tā komitejas iesniegtajiem jautājumiem un rūpīgi cenšas izvairīties no jebkādas situācijas, kas varētu likt domāt par korupciju.

3. pants

Interesešu konflikti

1. Interesešu konflikts ir, kad Eiropas Parlamenta deputātam ir kādas personiskas intereses, kas varētu viņu mudināt neatbilstoši veikt deputāta pienākumus. Interesešu konflikta nav, kad deputāts gūst kādu labumu no tā, ka viņš pieder sabiedrībai kopumā vai kādai lielai personu kategorijai.

2. Jebkurš deputāts, kas konstatē, ka viņš atrodas interesešu konfliktā, nekavējoties saskaņā ar šā rīcības kodeksa principiem un noteikumiem rīkojas, lai interesešu konfliktu novērstu. Ja deputāts nespēj interesešu konfliktu novērst, viņš par to rakstiski ziņo Parlamenta priekšsēdētājam. Neskaidrā situācijā deputāts var lūgt, lai konfidenciālu atzinumu sniedz Padomdevēja komiteja deputātu rīcības jautājumos, kuras izveide noteikta 7. pantā.

3. Neskarot 2. punktu, deputāti pirms uzstāšanās vai balsošanas plenārsēdē vai Parlamenta struktūrvienībās vai gadījumos, kad viņu kandidatūras ir izvirzītas referenta amatam, paziņo par jebkuru faktisko vai iespējamo interešu konfliktu saistībā ar izskatāmo jautājumu, ja šāds konflikts nepārprotami neizriet no informācijas, kas deklarēta saskaņā ar 4. pantu. Šādu paziņojumu rakstiski vai mutiski sniedz priekšsēdētājam attiecīgo parlamentāro debašu laikā.

4. pants

Deputātu deklarācija

1. Lai nodrošinātu pārredzamību, Eiropas Parlamenta deputāti, būdami personiski atbildīgi, iesniedz priekšsēdētājam finansiālo interešu deklarāciju pirms tās pirmās sesijas beigām, kura seko Eiropas Parlamenta vēlēšanām (vai sasaukuma darbības laikā 30 dienās pēc Parlamenta deputāta pienākumu izpildes sākšanas), un šajā nolūkā izmanto veidlapu, ko Prezidijs apstiprinājis saskaņā ar 9. pantu. Viņi informē priekšsēdētāju par visām viņu deklarāciju ietekmējošām izmaiņām 30 dienu laikā pēc tam, kad tās notikušas.

2. Finansiālo interešu deklarācijā iekļauj turpmāk minēto informāciju, kurai jābūt precīzai un kurā ir ietverta:

- a) deputāta profesionālā darbība iepriekšējo triju gadu laikā, pirms viņš sācis veikt pienākumus Parlamentā, kā arī šajā pašā laikposmā viņa līdzdalība uzņēmumu, nevalstisko organizāciju, asociāciju vai jebkādu citu juridiski pastāvošu struktūru padomēs vai valdēs;
- b) alga, kuru viņš saņem, pildot pilnvaras kādā citā parlamentā;
- c) jebkura cita atalgota, regulāra darbība, kas tiek veikta vienlaikus ar deputāta pienākumiem, gan algota darbinieka, gan pašnodarbinātas personas statusā;
- d) līdzdalība uzņēmumu, nevalstisko organizāciju, asociāciju vai jebkādu citu juridiski pastāvošu struktūru padomēs vai valdēs vai arī jebkāda cita darbība, ko deputāts veic ārpus Parlamenta par atalgojumu vai bez tā;
- e) jebkāda atalgota, gadījuma rakstura darbība ārpus Parlamenta (tostarp literārā darbība, darbs konferencēs vai eksperta darbs), ja kalendārajā gadā kopējais atalgojums pārsniedz EUR 5000;
- f) līdzdalība kāda uzņēmuma darbībā vai partnerattiecībās, kad ir iespējama ietekme uz valsts politiku vai kad šī līdzdalība deputātam ļauj būtiski ietekmēt attiecīgās struktūras darījumus;
- g) jebkāda finansiāla un materiāla palīdzība vai pakalpojumi, ko papildus Parlamenta piešķirtajiem līdzekļiem deputāts saistībā ar viņa politisko darbību saņem no trešām personām, kuras ir jāidentificē;
- h) jebkādas citas finansiālas intereses, kas varētu ietekmēt deputāta pienākumu veikšanu.

Regulāros ienākumus, ko deputāts saņem saistībā ar katru punktu un kas deklarēti saskaņā ar pirmo daļu, iekļauj kādā no turpmāk minētajām kategorijām:

- no 500 līdz 1000 EUR mēnesī;
- no 1001 līdz 5000 EUR mēnesī;
- no 5001 līdz 10 000 EUR mēnesī;
- vairāk nekā 10 000 EUR mēnesī.

Visus citus ienākumus, ko deputāts saņem saistībā ar katru punktu un kas deklarēti saskaņā ar pirmo daļu, aprēķina par katru gadu, dala ar divpadsmit un ierindo vienā no iepriekš minētajām kategorijām.

3. Saskaņā ar šo pantu priekšsēdētājam sniegto informāciju publicē Parlamenta interneta vietnē viegli pieejamā veidā.

4. Ja deputāts nav iesniedzis finansiālo interešu deklarāciju, viņu nevar ievēlēt amatā Parlamentā vai tā struktūrās, iecelt par referentu un viņš nevar būt oficiālas delegācijas loceklis.

5. pants

Dāvanas vai līdzīgi labumi

1. Eiropas Parlamenta deputātiem, veicot savus pienākumus, ir aizliegts pieņemt dāvanas vai līdzīgus labumus, izņemot gadījumus, kad to aptuvenā vērtība nav lielāka par EUR 150, tie ir piedāvāti saskaņā ar pieklājības normām vai arī piedāvāti deputātiem saskaņā ar pieklājības normām, kad viņi oficiāli pārstāvējuši Parlamentu.

2. Jebkuru dāvanu saskaņā ar 1. punktu, kura deputātiem piedāvāta, kad viņi oficiāli pārstāvējuši Parlamentu, nodod priekšsēdētājam un izvērtē atbilstoši īstenošanas noteikumiem, kurus pieņēmis Prezidijs atbilstīgi 9. pantam.

3. Šā panta 1. un 2. punkta noteikumus nepiemēro ne deputātu ceļa un uzturēšanās izdevumu atlīdzināšanai, ne arī tiešiem trešo personu veiktiem šo izdevumu maksājumiem, ja deputāti, saņemot ielūgumu un veicot savus pienākumus, piedalās trešās personas organizētā pasākumā.

Šā punkta darbības joma, it īpaši pārrēķināšanas nodrošināšanas noteikumi, ir konkrētāk norādīta īstenošanas pasākumos, ko pieņēmis Prezidijs saskaņā ar 9. pantu.

6. pants

Bijušo deputātu darbība

Eiropas Parlamenta bijušie deputāti, kuri profesionāli iesaistās lobēšanā vai interešu pārstāvībā, kas ir tieši saistīta ar Savienības lēmumu pieņemšanu, nedrīkst, kamēr viņiem ir šādas saistības, izmantot iespējas, kuras bijušajiem deputātiem šajā nolūkā piešķirtas saskaņā ar Prezidija pieņemtajiem noteikumiem¹.

¹Prezidija 1999. gada 12. aprīļa lēmums.

7. pants

Padomdevēja komiteja deputātu rīcības jautājumos

1. Tiek izveidota Padomdevēja komiteja deputātu rīcības jautājumos (turpmāk „Padomdevēja komiteja”).

2. Padomdevēja komitejā ir pieci deputāti, kurus, ņemot vērā deputātu pieredzi un politisko līdzsvaru, Parlamenta priekšsēdētājs savu pilnvaru sākumā ieceļ no Konstitucionālo jautājumu komitejas un Juridiskās komitejas prezidiju locekļu un koordinatoru vidus.

Katrs Padomdevējas komitejas loceklis uzņemas tās vadību uz sešiem mēnešiem rotācijas kārtībā.

3. Parlamenta priekšsēdētājs savu pilnvaru sākumā ieceļ arī Padomdevējas komitejas rezerves locekļus, proti, vienu no katras politiskās grupas, kas nav pārstāvēta Padomdevējā komitejā.

Ja ir aizdomas, ka šo rīcības kodeksu ir pārkāpis kāds deputāts no politiskās grupas, kas nav pārstāvēta Padomdevējā komitejā, attiecīgais rezerves loceklis kļūst par sesto pilntiesīgo Padomdevējas komitejas locekli, lai izskatītu attiecīgo iespējamo pārkāpumu.

4. Padomdevēja komiteja 30 dienu laikā katram deputātam, kas to pieprasa, konfidenciali sniedz norādījumus par šā rīcības kodeksa noteikumu interpretāciju un piemērošanu. Deputātam ir tiesības balstīties uz šiem norādījumiem.

Pēc Parlamenta priekšsēdētāja pieprasījuma Padomdevēja komiteja izvērtē arī varbūtējos šā rīcības kodeksa pārkāpumus un iesaka priekšsēdētājam, kādus iespējamus pasākumus veikt.

5. Padomdevēja komiteja pēc apspriešanās ar Parlamenta priekšsēdētāju var lūgt ieteikumu ārējiem ekspertiem.

6. Padomdevēja komiteja publicē gada ziņojumu par savu darbību.

8. pants

Procedūra iespējamu rīcības kodeksa pārkāpumu gadījumā

1. Ja ir pamats uzskatīt, ka Eiropas Parlamenta deputāts, iespējams, ir pārkāpis šo rīcības kodeksu, Parlamenta priekšsēdētājs par to var informēt Padomdevēju komiteju.

2. Padomdevēja komiteja izvērtē iespējamā pārkāpuma apstākļus un var uzklaut attiecīgo deputātu. Pamatojoties uz saviem secinājumiem, tā izstrādā Parlamenta priekšsēdētājam ieteikumu par iespējamu lēmumu.

3. Ja Parlamenta priekšsēdētājs, ņemot vērā šo ieteikumu, secina, ka attiecīgais deputāts ir pārkāpis rīcības kodeksu, viņš pēc deputāta uzklautāšanas pieņem pamatotu lēmumu, kurā nosaka sankciju, par kuru paziņo deputātam.

Paziņotā sankcija var sevī iekļaut vienu vai vairākus Reglamenta 153. panta 3. punktā minētos pasākumus.

4. Attiecīgais deputāts var izmantot Reglamenta 154. pantā noteiktās iekšējās apelācijas procedūras.

5. Pēc Reglamenta 154. pantā paredzētā termiņa beigām Parlamenta priekšsēdētājs plenārsēdē paziņo par jebkuru deputātam piespriesto sankciju un to publicē Parlamenta vietnē līdz sasaukuma beigām.

9. pants

Īstenošana

Prezidijs pieņem šā rīcības kodeksa īstenošanas noteikumus, tostarp par kontroles procedūru, un vajadzības gadījumā atjaunina 4. un 5. pantā minētās summas.

Tas var izstrādāt priekšlikumus par šā rīcības kodeksa pārskatīšanu.